

Dosarul nr. 3ra-924/2022
2-21037288-01-3ra-12092022

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud: V. Ciumac)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: G. Mîra, A. Bostan, Gr. Dașchevici)

Î N C H E I E R E

09 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Aliona Miron
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului depus de Dorin Drăguțanu, reprezentat de avocatul Mihail Silvestru,

în cauza de contencios administrativ, inițiată la cererea de chemare în judecată depusă de Dorin Drăguțanu împotriva Băncii Naționale a Moldovei privind contestarea actelor administrative,

împotriva deciziei din 31 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul depus de Dorin Drăguțanu, reprezentat de avocatul Mihail Silvestru și s-a menținut hotărârea din 16 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a t ă :

La 12 martie 2021 Dorin Drăguțanu a depus cerere de chemare în judecată, în procedura contenciosului administrativ împotriva Băncii Naționale a Moldovei privind anularea refuzului nr. 11-02104/1/161 din 20 ianuarie 2021 și a hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr. 28 din 23 februarie 2021 „Cu privire la cererea prealabilă depusă de către Dorin Drăguțanu”, obligarea emiterii actului administrativ privind acceptarea cererii, cu obligarea pârâtei de achitare a cheltuielilor de asistență juridică conform cererii, încasarea cheltuielilor de asistență juridică suportate la examinarea prezentei cauze.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 56-XVIII din 06 noiembrie 2009, Dorin Drăguțanu a fost numit în funcția de Guvernator al Băncii Naționale a Moldovei, începând cu data de 06 noiembrie 2009, pe un termen de 7 ani.

A menționat reclamantul că în respectiva funcție reclamantul a activat până la data de 11 aprilie 2016, dată la care a fost constatată vacanta funcției de Guvernator al Băncii Naționale a Moldovei și acceptată demisia reclamantului din această funcție, prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 30 din 11 martie 2016.

A susținut reclamantul că, la 04 decembrie 2014, de către Procuratura Anticorupție a fost pornită urmărirea penală în cauza nr. XXXXXX, în prezența bănuielii rezonabile despre comiterea infracțiunii prevăzute la art.XX alin.(X¹) din Codul penal al RM, drept temei servind sesizarea administratorului special al B.C. „Banca Socială” S.A., Matei Dohotaru.

Prin ordonanța procurorului din 12 decembrie 2019, reclamantul a fost recunoscut în calitate de bănuț, în cauza penală XXXXXX, de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. XX alin. (X), art. XX alin. (X) și art. XX alin. (X), art. XX alin. (X), lit. X), X) din Codul penal al RM.

Prin Ordonanța de punere sub învinuire din 05 martie 2020, reclamantul a fost pus sub învinuire, în cauza penală XXXXXX, fiind învinuit de săvârșirea infracțiunilor în perioada și în legătură cu exercitarea funcției de Guvernator al Băncii Naționale a Moldovei.

A relatat reclamantul că în scopul apărării drepturilor sale, a semnat cu Cabinetul Avocatului „Silivestru Mihail”, reprezentat de avocatul Mihail Silivestru, contractul de consultanță și asistența juridică nr. XX/XX/X din XX XXX XXXX.

A susținut reclamantul că în baza acestui contract, i-au fost prestate servicii de asistență juridică în perioada iunie 2020 - noiembrie 2020, în cauza penală nominalizată anterior, în valoare de 12450 de Euro, echivalentul a 259073,30 de lei (conform ratei oficiale de schimb a BNM din 03 decembrie 2020) și pentru această sumă au fost emise: (i) actul de prestare a serviciilor nr. 2 din 03 decembrie 2020, (ii) contul de plată nr. 2 din 03 decembrie 2020 și (iii) factura fiscală nr. XXX XXXXX din 03 decembrie 2020.

A relatat reclamantul că la 04 decembrie 2020 a depus la Banca Națională a Moldovei, prin intermediul secretariatului, o cerere datată cu data de 03 decembrie 2020, în temeiul art. 35 alin. (2) al Legii nr. 548 din 24 iulie 1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei, solicitând achitarea cheltuielilor de asistență juridică, de care a beneficiat în perioada iunie 2020 - noiembrie 2020, în baza contractului de consultanță și asistență juridică nr. XX/XXX/X din XX XX XXXX, pe cauza penală.

A notat reclamantul că, la 20 ianuarie 2021, Banca Națională a Moldovei a expediat pentru notificare lui Dorin Drăguțanu, prin intermediul poștei electronice, răspunsul semnat de Guvernatorul Băncii Naționale a Moldovei din 20 ianuarie 2021, nr. de ieșire 11-02104/1/161, prin care s-a refuzat cererea reclamantului din 03 decembrie 2020, înregistrată la pârâtă pe data de 04 decembrie 2020, nr. de intrare 6704, privind recuperarea cheltuielilor de asistență juridică, fiind invocat că cererea privind achitarea (compensarea) cheltuielilor de asistență juridică nu poate fi executate, potrivit scrisorii BNM nr.11-02204/1/1672 din 26 iunie 2020 și Hotărârii Comitetului Executiv nr.178 din 30 iulie 2020.

A susținut reclamantul că refuzul a fost emis cu încălcarea prevederilor art.60, art. 64 din Codul administrativ, cât și faptul că refuzul nu conține elementele obligatorii ce condiționează legalitatea acestuia, respectiv refuzul este nul prin prisma art.141 din Codul administrativ.

A menționat reclamantul că nefiind de acord cu refuzul Băncii Naționale a Moldovei, la data de 22 ianuarie 2021, reieșind din prevederile legislației naționale, pe cale de procedură prealabilă, a depus o cerere prealabilă în adresa pârâtei prin care s-a solicitat anularea refuzului ca fiind neîntemeiat și ilegal, emis cu aplicarea eronată a prevederilor legale, totodată fiind solicitată admiterea cererii.

Prin hotărârea Comitetului Executiv al pârâtei nr. 28 din 23 februarie 2021, adusă la cunoștință reclamantului prin intermediul poștei electronice la data de 26 februarie 2021, cererea prealabilă a fost respinsă.

A menționat reclamantul că nu este de acord cu Comitetului Executiv al pârâtei nr. 28 din 23 februarie 2021, deoarece Dorin Drăguțanu urmează să beneficieze de

garanțiile prevăzute de Legea nr. 548 din 21 iulie 1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei și anume ce țin de recuperare cheltuielilor de asistență juridică, inserate la art. 35 alin. (1), alin. (2) al respectivului act legislativ.

A mai invocat reclamantul că ținând cont de unele constatări și anume că: (I) Dorin Drăguțanu are statut de fost membru al organelor de conducere al Băncii Naționale a Moldovei, inclusiv și la data intrării în vigoare a Legii nr. 233/2016, cât și la momentul de față; (II) împotriva lui Dorin Drăguțanu a fost pornită o procedura penală după intrarea în vigoare a Legii nr. 233/2016 și anume în decembrie 2019; (III) cheltuielile ocazionate de procedura penală nominalizată anterior, au fost și sunt suportate în legătură cu actele sau faptele îndeplinite de către petiționar, în exercitarea atribuțiilor stabilite de lege; (IV) cheltuielile ocazionate de procedura penală nominalizată anterior au fost și sunt suportate după intrarea în vigoare a Legii nr. 233/2016; (V) prevederile art. 35 alin. (1), alin. (2) al Legii nr. 548/1995, au fost incluse în perioada în care reclamantul deținea funcția de Guvernator al Băncii Naționale a Moldovei, prin cerere depusă la 04 decembrie 2020, prin intermediul secretariatului la Banca Națională a Moldovei, a solicitat achitarea cheltuielilor de asistență juridică, de care a beneficiat în perioada iunie 2020 - noiembrie 2020, în baza contractului de consultanță și asistență juridică nr.XX/XX/X din XX XX XXXX, pe cauza penală, sau altfel spus emiterea unui act administrativ referitor la cheltuielile de asistență juridică pe perioada iunie 2020 - noiembrie 2020.

Prin urmare, reclamantul a solicitat anularea refuzului nr. 11-02104/1/161 din 20 ianuarie 2021 și a hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr. 28 din 23 februarie 2021 „Cu privire la cererea prealabilă depusă de către Dorin Drăguțanu”; obligarea emiterii actului administrativ privind acceptarea cererii, cu obligarea pârâtei de achitare a cheltuielilor de asistență juridică conform cererii; încasarea cheltuielilor de asistență juridică suportate la examinarea prezentei cauze.

Prin hotărârea din 16 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, acțiunea depusă de Dorin Drăguțanu, a fost respinsă ca neîntemeiată. (f.d.87)

Dispozitivul hotărârii din 16 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, a fost notificat avocatului Mihail Silivestru, care acționează în interesele lui Dorin Drăguțanu la data de 16 iulie 2021, fapt confirmat prin semnătura olografă aplicată pe recipisa anexată la materialele cauzei (f.d.88), iar lui Dorin Drăguțanu a fost notificat la data de 03 august 2021, prin intermediul oficiului poștal, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei. (f.d.88)

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la data de 23 iulie 2021, Dorin Drăguțanu, reprezentat de avocatul Mihail Silivestru a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 16 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, solicitând admiterea apelului și casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri, prin care să fie admisă integral acțiunea reclamantului.

La 21 octombrie 2021, Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, prin intermediul oficiului poștal a expedit pentru notificare avocatului Mihail Silivestru, care acționează în interesele lui Dorin Drăguțanu, copia hotărârii motivate a primei instanțe, care a fost recepționată de ultimul la data de 15 noiembrie 2021, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei (f.d.100), iar la data de 16 noiembrie 2021, a depus motivarea apelului (f.d.101/115).

Astfel, instanța de apel întemeiat a considerat ca fiind în termen apelul depus de Dorin Drăguțanu, reprezentat de avocatul Mihail Silivestru împotriva hotărârii din 16 iulie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani.

Prin decizia din 31 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul depus de Dorin Drăguțanu, reprezentat de avocatul Mihail Silivestru și menținută hotărârea din 16 iulie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani. (f.d.184;185-194)

Pentru a decide astfel, instanța de apel, analizând materialele dosarului în raport cu normele juridice ce guvernează raportul juridic litigios, a constatat că obiectul controlului judecătoresc în prezentul litigiu, constituie refuzul nr. 11-02104/1/161 din 20 ianuarie 2021 și hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr. 28 din 23 februarie 2021 „Cu privire la cererea prealabilă depusă de către Dorin Drăguțanu”. La fel, obiectul examinării în prezenta speță constituie pretenția reclamantului privind obligarea emiterii actului administrativ privind acceptarea cererii, cu obligarea pârâtei de achitare a cheltuielilor de asistență juridică conform cererii.

În acest context, cu referire la prevederile art.11 alin.(4) – (6), art.22 alin.(1), art.23 alin.(1) lit.a) și alin.(2) lit.a), art.35 din Legea nr. nr. 548-XIII din 21 iulie 1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei, instanța de apel a reiterat că în cadrul examinării cauzei, s-a stabilit că Dorin Drăguțanu a exercitat mandatul de Guvernator al Băncii Naționale a Moldovei în perioada 06 noiembrie 2009 – 11 aprilie 2016.

La caz, instanța de apel a menționat că într-adevăr, prevederile art. 35 din Legea nr.548 din 21 iulie 1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei stipulează despre posibilitatea compensării cheltuielilor ocazionate de procedurile inițiate împotriva membrilor organelor de conducere ale Băncii și personalul, în perioada în care ultimii au exercitat mandatul de Guvernator al Băncii Naționale a Moldovei.

Însă, în acest sens, instanța de apel a notat că reclamantul nu a ținut cont de faptul că, la momentul în care s-a încheiat mandatul de Guvernator al Băncii Naționale a Moldovei, legislatorul nu instituisese posibilitatea compensării cheltuielilor de judecată suportate în cauzele penale de către foștii angajați ai Băncii Naționale a Moldovei. Respectiv, odată cu încetarea mandatului de Guvernator al Băncii Naționale a Moldovei, Dorin Drăguțanu nu mai poate beneficia de aceste garanții, la care pretinde în prezenta speță.

Or, în conformitate cu prevederile art.73 alin.(3) și (4) din Legea nr. 100 din 22 decembrie 2017 cu privire la actele normative, actul normativ produce efecte doar cât este în vigoare, și de regulă, nu poate fi retroactiv sau ultraactiv. Au efect retroactiv doar actele normative prin care se stabilesc sancțiuni mai blânde.

Raportând cadrul legal citat la circumstanțele speței, instanța de apel a considerat că prima instanța corect a concluzionat că este incorectă abordarea reclamantului privind aplicabilitatea prevederilor alin.(4) art.35 din Legea nr.548 din 21 iulie 1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei, deoarece aceste prevederi legale au intrat în vigoare după încetarea mandatului lui Dorin Drăguțanu de Guvernator al Băncii Naționale a Moldovei. Respectiv, nu sunt aplicabile speței.

Drept urmare, instanța de apel a respins argumentul apelantului, precum că situația juridică care face obiectul cererii sale, și anume procesul penal împotriva apelantului-reclamant, era și este în curs de realizare și, respectiv, prevederile art.35 alin.(4) din Legea nr. 548 din 21 iulie 1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei, fiindu-i aplicabile în întregime. Or, ipoteza încetării statutului de Guvernator al Băncii

Naționale, instituită de norma alin. (4) al art. 35, se aplică începând cu data intrării în vigoare a normei, iar în cazul apelantului-reclamant, încetarea statutului indicat este o situație consumată anterior intrării în vigoare a respectivei norme.

La fel, instanța de apel a notat că este lipsită de relevanță și afirmația că, respingerea cererii de plată a cheltuielilor de asistență juridică, reprezintă un tratament discriminatoriu, în raport cu alți angajați/membri ai organelor de conducere ale Băncii Naționale. Or, neaplicabilitatea normei art. 35 alin. (4) din Legea nr. 548 din 21 iulie 1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei față de apelant, este cauzată de însuși inexistența acesteia la data încetării statutului de Guvernator al Băncii Naționale de către reclamant.

În continuare, instanța de apel a considerat necesar de a menționa că respingerea prezentei acțiuni din motivul neîncadrării apelantului-reclamant în garanțiile art. 35 alin. (4) din Legea nr. 548 din 21 iulie 1995, nu-l scutește pe Dorin Drăguțanu de dreptul de a sesiza instanța de judecată cu o acțiune privind repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, conform procedurii stabilite de Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998, în prezența actelor confirmative în acest sens ale organelor de drept.

Instanța de apel a apreciat critic argumentul că hotărârea primei instanțe urmează a fi casată inclusiv din motiv că acțiunea a fost respinsă și ca rezultat al neprezentării de către Dorin Drăguțanu a probelor care confirmă suportarea cheltuielilor respective și că aceste concluzii ale instanței de fond arată că însuși instanța nu este sigură cu propriile constatări referitor la neaplicabilitate la caz a modificărilor operate în art. 35 al Legii nr. 548 din 21 iulie 1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei.

Or, concluziile respective ale primei instanței au fost invocate cu mențiunea de „subsecvent”, care înseamnă că chiar dacă modificările operate în art. 35 al Legii nr. 548 din 21 iulie 1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei ar fi fost aplicabile speței, nici în cazul respectiv nu aveau să fie întrunite temeiurile de admitere a acțiunii, altfel spus argumentele sus invocate al instanței de fond nu pot fi apreciate ca contradicții în motivarea actului judecătoresc contestat.

Totodată, instanța de apel a remarcat că în circumstanțe în care s-a stabilit netemeinicia pretenției reclamantului privind anularea refuzului nr. 11-02104/1/161 din 20 ianuarie 2021 și hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr. 28 din 23 februarie 2021 „Cu privire la cererea prealabilă depusă de către Dorin Drăguțanu”, subsecvent urmează a fi respinsă și pretenția acestuia privind obligarea emiterii actului administrativ privind obligarea pârâtei de achitare a cheltuielilor de asistență juridică conform cererii. Or, pretenția privind obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil, este indisolubil legată de pretenția privind anularea actului administrativ individual defavorabil.

În continuare, instanța de apel reieșind din faptul că în urma examinării cauzei s-a constatat netemeinicia acțiunii reclamantului, a conchis de a respinge și cerința apelantului privind încasarea cheltuielilor de asistență juridică suportate la examinarea prezentei cauze, întrucât, prin prisma prevederilor art. 96 din Codul de procedură civilă, de acest drept procedural beneficiază părțile care au obținut câștig de cauză, circumstanțe care însă nu se denotă la caz.

Suplimentar, a notat că alte argumente invocate de apelant în susținerea poziției sale, nu pot fi reținute de instanța de apel, deoarece se combat cu cele invocate mai sus și se referă la circumstanțele care au fost constatate și elucidate pe deplin de prima

instanță, având la bază cumulul de probe, care au fost administrate și apreciate cu respectarea normelor de drept procedural și susținute de normele de drept material.

Urmare a constatărilor detaliate supra vis-a-vis de circumstanțele faptice ale cazului dedus judecării în ordine de apel, instanța de apel a concluzionat că argumentele apelantului sunt nefondate și combătute integral prin concluziile relatate supra, în speță lipsind temeuri legale pentru casarea hotărârii contestate, iar apelul declarat este integral nefondat și pasibil de a fi respins.

La 09 iunie 2022 Dorin Drăguțanu, reprezentat de avocatul Mihail Silivestru a depus cerere de recurs nemotivată, iar la data de 05 septembrie 2022 a depus motivarea recursului împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei din 31 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 16 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani cu emiterea unei noi decizii prin care să fie admisă integral acțiunea formulată de Dorin Drăguțanu.

În motivarea recursului a indicat că decizia instanței de apel cât și hotărârea primei instanțe sunt total ilegale și neîntemeiate, pasibile de casare, deoarece instanțele ierarhic inferioare au examinat cauza dedusă judecării în mod superficial, iar soluția a fost dată fără elucidarea pe deplin a circumstanțelor cauzei și aprecierea cuvenită a argumentelor invocate de părți, nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată, au interpretat în mod eronat legea, au aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului, fapt prin care i se încalcă dreptul recurentului/apelant la un proces echitabil, garantat de art.6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului.

Susține recurentul că din prevederile art. 22 al Constituției Republicii Moldova, orice normă juridică se aplică faptelor săvârșite în perioada în care norma respectivă este în vigoare, deci nu este retroactivă și nici ultraactivă - nu se aplică faptelor care preced intrarea ei în vigoare și, respectiv, faptelor săvârșite după abrogarea ei. Din momentul intrării în vigoare a normei juridice, nimeni nu este în drept să nu o respecte. În consecință, legea acționează din momentul intrării în vigoare și până este abrogată.

Menționează recurentul că, efectul legii în timp este ghidat de principiul activității legii, potrivit căruia legea se aplică tuturor faptelor în timpul în care se află în vigoare, are eficiență deplină și continuă din momentul intrării în vigoare și până la abrogarea ei. Legea nu se aplică faptelor săvârșite și consumate înainte de intrarea ei în vigoare, adică nu are efect retroactiv.

Suplimentar, invocă că motivând soluția de respingere a acțiunii, prima instanța cât și instanța de apel au reținut argumentul intimatei prin care afirmă că Dorin Drăguțanu a dobândit calitatea de fost membru al organelor de conducere al Băncii Naționale a Moldovei până la intrarea în vigoare a Legii nr. 233/2016 prin care a fost modificat art. 35 al Legii nr. 548/1993, care prevede posibilitatea achitării cheltuielilor ocazionate de procedurile penale etc.

Astfel, susține recurentul că o asemenea interpretare ar conduce la concluzia că, modificările operate la art. 35 al Legii nr. 548/1993 prin Legea nr. 233/2016, pot fi aplicate doar față de angajații/membrii organelor de conducere ale BNM care au fost angajați/numiți după intrarea în vigoare a Legii nr. 233/2016, iar pentru angajații/membrii organelor de conducere angajați/numiți anterior datei intrării în vigoare a Legii 233/2016 sunt inaplicabile, ținând cont de faptul de dobândire a calității de

angajat/membru al organelor de conducere a intervenit înainte de operarea modificărilor prin legea nr. 233/2016, prevederile Legii nr. 233/2016.

Invocă recurentul că Banca Națională a Moldovei a aplicat prevederile art. 35 al Legii nr.548/1993, în redacția Legii nr.233/2016, în privința unor membri ai organelor de conducere și angajați, care au fost numiți/angajați înainte de intrare în vigoare a Legii nr. 233/2016, și le-a compensat cheltuielile juridice. Cu alte cuvinte a aplicat (în accepțiunea primei instanțe și instanței de apel) retroactiv legea.

Astfel, susține recurentul că reieșind din raționamentul Băncii Naționale a Moldovei și instanțelor de judecată, inserate în referințe și în actele judecătorești contestate, ar rezulta că Banca Națională a Moldovei nu avea dreptul de a achita cheltuielile legate de procedurile penale pentru angajații ce au obținut această calitate până la data de 04 octombrie 2016, având în vedere respectiva lege (reieșind exclusiv din poziția primei instanțe, instanței de apel și argumentele intimății), nu poate fi aplicată pentru angajații ce au obținut respectiva calitate până la data de 04 octombrie 2016.

Menționează recurentul că are statut de fost membru al organelor de conducere al Băncii Naționale a Moldovei, inclusiv și la data intrării în vigoare a Legii nr. 233/2016 (04 octombrie 2016) cât și la momentul de față, similar situației persoanelor ce au beneficiat de achitarea cheltuielilor în temeiul art. 35 al Legii nr. 548/1995, care au fost angajate la Banca Națională a Moldovei înainte de data intrării în vigoare a Legii nr. 233/2016 și au avut statut de angajat atât înainte cât și la data intrării în vigoare a Legii nr. 233/2016.

Astfel, susține recurentul că instanțele de judecată cât și Banca Națională a Moldovei au abordat diferențiat și inechitabil principiul acțiunii legii în timp: au refuzat compensarea cheltuielilor juridice pentru recurent, deoarece mandatul său a încetat înainte de intrarea a modificărilor operate prin Legea nr. 233/2016, dar a acordat compensarea cheltuielilor juridice pentru membrii organelor de conducere ai Băncii Naționale a Moldovei și angajații săi, care, de asemenea, au fost numiți/angajați înaintea de intrarea în vigoare a Legii nr.233/2016. Or, calitatea de fost membru al organelor de conducere ale Băncii Naționale a Moldovei a recurentului era întrunită atât înainte, cât și după intrarea în vigoare a modificărilor operate prin Legea nr.233/2016, din momentul în care calitatea de fost membru al organelor de conducere ale BNM, în sensul art. 35 alin.(4) al Legii nr.548/1993 este atemporală, ce apare în momentul acceptării demisiei recurentului din funcția de Guvernator al Băncii Naționale a Moldovei de către Parlamentul RM și este validă până în prezent, deoarece nu a fost anulată prin niciun act.

Drept urmare, recurentul consideră o astfel de abordare inserată în hotărârile contestate de recurent și în refuzul intimății Banca Națională a Moldovei este o încălcare a dreptului recurentului garantat de art. 16 al Constituției Republicii Moldova, prin tratarea diferențiată a recurentului față de alte persoane care se află într-o situație juridică similară.

Mai invocă recurentul și faptul că hotărârea primei instanțe și decizia instanței de apel au fost emise cu aplicarea eronată a normelor de drept materiale, iar concluziile acestora aplicarea legii în timp contravin prevederilor legale și constituționale, rezultă expres și prevederile pct.25 din Decizia Curții Constituționale nr. 73 din 22 mai 2021.

Respectiv susține recurentul că, din momentul în care Dorin Drăguțanu are statut de fost membru al organelor de conducere al Băncii Naționale a Moldovei, inclusiv și la data intrării în vigoare a Legii nr. 233/2016, cât și la momentul de față, împotriva recurentului a fost pornită o procedura penală după intrarea în vigoare a Legii nr. 233/2016 și anume în decembrie 2019, iar cheltuielile ocazionate de procedura penală nominalizată interior, au fost și sunt suportate în legătură cu actele sau faptele îndeplinite de către recurent în exercitarea atribuțiilor, iar cheltuielile au fost și sunt suportate după intrarea în vigoare a Legii nr. 233/2016, pentru o cauză penală pornită la fel după intrarea în vigoare a Legii nr. 233/2016, prevederile respectivului act legislativ se aplică direct speței în cauză.

Astfel, menționează recurentul că, atât Banca Națională a Moldovei prin refuzul în soluționarea cererii, cât și statul prin intermediul instanțelor de judecată, i-au încălcat și dreptul recurentului garantat de prevederile art. 16 din Constituția Republicii Moldova.

În final, susține recurentul că încălcând dreptul recurentului garantat de art. 16 din Constituția Republicii Moldova, prin tratarea diferențiată a recurentului față de alte persoane care se află într-o situație juridică similară, statul a încălcat și dreptul recurentului garantat de art. 46 al Constituției Republicii Moldova și art. 1 al Protocolului 1 la Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, or, dreptul de a beneficia de compensarea cheltuielilor de asistență juridică în Cauza penală, în sensul art. 1 al Protocolului 1 la Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului este considerat un bun, bun de care a fost privat recurentul prin refuzurile intimatei și ulterior prin hotărârile judecătorești.

În conformitate cu art.244 alin.(1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Conform art. 245 alin.(1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 31 mai 2022, în ședință publică. (f.d.184)

Totodată, din actele dosarului se atestă că, dispozitivul deciziei din 31 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost notificat avocatului Mihail Silivestru, care acționează în interesele lui Dorin Drăguțanu, prin intermediul poștei electronice la data de 08 iunie 2022, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică anexat la materialele cauzei. (f.d.195/verso)

Decizia motivată a Curții de Apel Chișinău din 31 mai 2022, a fost notificată avocatului Mihail Silivestru, care acționează în interesele lui Dorin Drăguțanu prin intermediul poștei electronice la data de 15 august 2022, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică anexat la materialele cauzei. (f.d.196/verso)

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a depus

recursul nemotivat, cât și motivarea recursului în termenul prevăzut de art. 245 din Codul administrativ.

La 14 septembrie 2022, Curtea Supremă de Justiție, în scopul asigurării unui proces echitabil în ordine de recurs, a expediat pentru notificare în adresa Băncii Naționale a Moldovei, copia cererii de recurs depusă de Dorin Drăguțanu, reprezentat de avocatul Mihail Silivestru, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului. (f.d.221)

Prin referința depusă la data de 21 octombrie 2022, prin intermediul poștei electronice, Banca Națională a Moldovei a solicitat să fie respins recursul depus de Dorin Drăguțanu, reprezentat de avocatul Mihail Silivestru și menținută decizia din 31 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 16 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de recurs depusă de Dorin Drăguțanu, reprezentat de avocatul Mihail Silivestru inadmisibilă, din următoarele motive.

În conformitate cu art.246 alin.(1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin.(2) din art.246 din Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)- f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art.245 alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele

expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ.

Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct.230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct.85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct.45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p.141,§39).

La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6§1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, §31, Seria A, nr.212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Dorin Drăguțanu, reprezentat de avocatul Mihail Silivestru.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Dorin Drăguțanu, reprezentat de avocatul Mihail Silivestru, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Aliona Miron

Iurie Bejenaru